

ODDELEK 1: Identifikacija snovi/zmesi in družbe/podjetja

- **1.1 Identifikator izdelka**
- **Trgovsko ime:** **4CR 0407-3 Universal-Härter Standard**
- **UFI:** **WW10-90Y3-700H-DSAH**
- **1.2 Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi in odsvetovane uporabe**
Druge relevantne informacije niso na voljo.
- **Uporaba snovi / priprava Trdilo**
- **1.3 Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista**
- **Proizvajalec/dobavitelj:**
4CR International GmbH & Co. KG
Donnerstrasse 10b
22763 Hamburg
Tel.: +49 (0) 40 69 60 99 30
E-Mail: Info@4CR.com
www.4CR.com
- **1.4 Telefonska številka za nujne primere:** +49(0)700 24112112 (CRM)

ODDELEK 2: Določitev nevarnosti

- **2.1 Razvrstitev snovi ali zmesi**
- **Razvrstitev v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008**

GHS02 plamen

Flam. Liq. 3 H226

Vnetljiva tekočina in hlapi.

GHS07

Skin Sens. 1 H317

Lahko povzroči alergijski odziv kože.

STOT SE 3 H335-H336 Lahko povzroči draženje dihalnih poti. Lahko povzroči zaspanost ali omotico.

- **2.2 Elementi etikete**
- **Označevanje v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008** Izdelek je razvrščen in označen v smislu Uredbe CLP.
- **Piktogrami za nevarnost**

GHS02 GHS07

- **Opozorilna beseda** Pozor
- **Komponente, ki določajo nevarnost in jih je treba etiketirati:**
Hexamethylene diisocyanate, oligomers
n-Butil acetat
2-Metoksi-1-metiletil acetat
Ksilen
- **Stavki o nevarnosti**
H226 Vnetljiva tekočina in hlapi.
H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože.
H335-H336 Lahko povzroči draženje dihalnih poti. Lahko povzroči zaspanost ali omotico.
- **Previdnostni stavki**
P210 Hraniti ločeno od vročine, vročih površin, isker, odprtega ognja in drugih virov vžiga.
Kajenje prepovedano.
P261 Ne vdihavati prahu/dima/plina/meglence/hlapov/razpršila.

(nadaljevanje na strani 2)

Trgovsko ime: 4CR 0407-3 Universal-Härter Standard

(nadaljevanje od strani 1)

- P280 Nositi zaščitne rokavice/zaščitno obleko/zaščito za oči/zaščito za obraz/opremo za varovanje sluha.
- P303+P361+P353 PRI STIKU S KOŽO (ali lasmi): Takoj sleči vsa kontaminirana oblačila. Kožo izprati z vodo [ali prho].
- P304+P340 PRI VDIHAVANJU: Prenesti osebo na svež zrak in jo pustiti v udobnem položaju, ki olajša dihanje.
- P312 Ob slabem počutju pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE/zdravnika.

· Dodatni podatki:

EUH066 Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe ali razpokane kože.

EUH204 Vsebuje izocianate. Lahko povzroči alergijski odziv.

Samo za poklicne uporabnike.

· 2.3 Druge nevarnosti
· Rezultati ocene PBT in vPvB

· **PBT:** Ni uporaben.

· **vPvB:** Ni uporaben.

ODDELEK 3: Sestava/podatki o sestavinah
· 3.2 Zmesi

· **Opis:** Mešano iz v nadaljevanju navedenih snovi z nenevarnimi primesmi.

· Nevarne sestavine:

CAS: 123-86-4 Reg.nr.: 01-2119485493-29	n-Butil acetat ⚠ Flam. Liq. 3, H226; ⚠ STOT SE 3, H336, EUH066	25-50%
CAS: 28182-81-2 Reg.nr.: 01-2119485796-17	Hexamethylene diisocyanate, oligomers ⚠ Acute Tox. 4, H332; Skin Sens. 1, H317; STOT SE 3, H335, EUH204	25-50%
CAS: 108-65-6 Reg.nr.: 01-2119475791-29	2-Metoksi-1-metiletil acetat ⚠ Flam. Liq. 3, H226; ⚠ STOT SE 3, H336	10-25%
CAS: 1330-20-7 Reg.nr.: 01-2119488216-32	Ksilen ⚠ Flam. Liq. 3, H226; ⚠ STOT RE 2, H373; Asp. Tox. 1, H304; ⚠ Acute Tox. 4, H312; Acute Tox. 4, H332; Skin Irrit. 2, H315; Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H335	2,5-<5%

· **Dodatni napotki:** Besedilo k navedenim napotkom za nevarnosti je razvidno iz 16. poglavja.

ODDELEK 4: Ukrepi za prvo pomoč
· 4.1 Opis ukrepov za prvo pomoč
· Splošni napotki:

S proizvodom onesnaženo oblačilo nemudoma odstraniti.

Pri neenakomernem dihanju ali zastoju v dihanju umetno dihanje.

· v primeru vdihavanja:

Zadostno dovajanje svežega zraka in zaradi varnosti obiskati zdravnika.

V primeru nezvesti položaj in prevoz v stabilnem bočnem položaju.

· **če pride v stik s kožo:** Takoj sprati z vodo.

· **če pride v stik z očmi:** Oči z odprto očesno režo več minut izpirati pod tekočo vodo.

· **če snov zaužijemo:** Pri trajajočih težavah se posvetovati z zdravnikom.

· **4.2 Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli** Druge relevantne informacije niso na voljo.

· **4.3 Navedba kakršne koli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja**

Druge relevantne informacije niso na voljo.

SLO

(nadaljevanje na strani 3)

Trgovsko ime: 4CR 0407-3 Universal-Härter Standard

(nadaljevanje od strani 2)

ODDELEK 5: Protipožarni ukrepi

- **5.1 Sredstva za gašenje**
- **Ustrezna sredstva za gašenje:**
CO₂, gasilni prah ali razpršeni vodni curek. Večji požar gasiti z razpršenim vodnim curkom ali s proti alkoholu obstojno peno.
- **Iz varnostnih razlogov neustrezna sredstva za gašenje:** Voda v polnem curku
- **5.2 Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo ali zmesjo**
Pri požaru se lahko sproščajo:
dušikovi oksidi (NO_x)
ogljikov monoksid (CO)
cianovodik (HCN)
- **5.3 Nasvet za gasilce**
- **Posebna zaščitna oprema:** Namestiti si dihalni aparat.

ODDELEK 6: Ukrepi o nenamernih izpustih

- **6.1 Osebni varnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili**
Nositi zaščitno opremo. Zavarovati nezaščitene ljudi.
- **6.2 Okoljevarstveni ukrepi:** Ne dopustiti, da pride v kanalizacijo/površinsko vodo/podtalnico.
- **6.3 Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje:**
Pobrati z materialom, ki veže nase tekočino (pesek, kremenka, snov ki veže kislino, snov ki veže vse snovi, žaganje).
Kontaminiran material odstraniti v skladu s točko 13.
Skrbeti za zadostno zračenje.
- **6.4 Sklicevanje na druge oddelke**
Za informacije glede varnega postopanja glej poglavje 7.
Za informacije glede osebne zaščitne opreme glej poglavje 8.
Za informacije glede odstranjevanja glej poglavje 13.

ODDELEK 7: Ravnanje in skladiščenje

- **7.1 Varnostni ukrepi za varno ravnanje**
Skrbeti za dobro zračenje/izsesavanje na delovnem mestu.
Preprečevati nastajanje aerosola.
- **Napotki za zaščito proti požaru in eksploziji:**
Zavarovati pred viri vžiga - ne kaditi.
Ukreniti potrebno za preprečitev elektrostatičnega naboja.
- **7.2 Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo**
- **Skladiščenje:**
- **Zahteva po skladiščnih prostorih in posodah:** Ni posebnih zahtev.
- **Napotki za skupno skladiščenje:**
Ne skladiščiti skupaj z reducenti, spojinami s težkimi kovinami, kislinami in alkalijami.
Skladiščiti ločeno od živil.
- **Drugi podatki glede pogojev skladiščenja:** Posodo imeti zaprto.
- **Kategorija skladiščenja:** 3
- **7.3 Posebne končne uporabe** Druge relevantne informacije niso na voljo.

-SLO-

(nadaljevanje na strani 4)

Trgovsko ime: 4CR 0407-3 Universal-Härter Standard

(nadaljevanje od strani 3)

ODDELEK 8: Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita

· 8.1 Parametri nadzora

· Sestavine z mejnimi vrednostmi, ki jih je treba upoštevati in nadzorovati na delovnem mestu:

123-86-4 n-Butil acetat

MV trenutna vrednost: 723 mg/m³, 150 ppm
dolgoročna vrednost: 241 mg/m³, 50 ppm
Y, EU*****

108-65-6 2-Metoksi-1-metiletil acetat

MV trenutna vrednost: 550 mg/m³, 100 ppm
dolgoročna vrednost: 275 mg/m³, 50 ppm
K, Y, EU*

1330-20-7 Ksilen

MV trenutna vrednost: 442 mg/m³, 100 ppm
dolgoročna vrednost: 221 mg/m³, 50 ppm
K, BAT, EU*

· Sestavine z biološkimi mejnimi vrednostmi:

1330-20-7 Ksilen

BAT 2 g/l
Biološki vzorec: urin
Čas vzorčenja: ob koncu delovne izmene
Karakteristični pokazatelj: metilhipurna kislina(vse izomere)

· **Dodatni napotki:** Za osnovo so služili ob sestavljanju veljavni seznam.

· 8.2 Nadzor izpostavljenosti

· **Ustrezen tehnično-tehnološki nadzor** Ni drugih podatkov, glej točko 7.

· **Osební varnostni ukrepi, kot na primer osebna zaščitna oprema**

· **Splošni varnostni in sanitarni ukrepi:**

Umazana, prepojena oblačila takoj sleči.

Umiti si roke pred odmorom in ob koncu dela.

· **Zaščito dihal**

Pri obremenitvi za krajši čas ali v manjši meri lahka dihalna naobrazna maska (s filtrom); ob intenzivnem oz. daljšem izpostavljanju uporabiti dihalni aparat, ki je neodvisen od krožečega zraka.

· **Zaščito rok**

Zaradi manjkajočih testov ne moremo priporočati materiala za rokavice za določen produkt / pripravek / mešanico kemikalij.

Material za rokavice izberite z upoštevanjem prebojnega časa, stopnje propustnosti in degradacije.

Zaščitne rokavice.

Material, iz katerega so rokavice narejene, mora biti neprepusten in odporen proti produktu / snovi / pripravku.

· **Material za rokavice**

Izbira ustrezne rokavice ni odvisna le od materiala, temveč tudi od mnogih drugih lastnosti, zato se rokavice različnih proizvajalcev razlikujejo. Ker predstavlja produkt pripravek iz več snovi, obstojnosti materiala rokavic ni mogoče predvideti. Zato morate vsake rokavice pregledati, preden jih uporabite.

· **Čas prodiranja skozi material za rokavice**

Natančen prebojni čas, ki ga morate upoštevati, lahko izveste pri proizvajalcu zaščitnih rokavic.

(nadaljevanje na strani 5)

Trgovsko ime: 4CR 0407-3 Universal-Härter Standard

(nadaljevanje od strani 4)

· **Zaščito za oči/obraz**

Zaščitna očala, ki dobro tesnijo (nepropustna).

ODDELEK 9: Fizikalne in kemijske lastnosti
· **9.1 Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih**

- **Splošne navedbe**
- **Agregatno stanje** tekoč
- **Barva:** v skladu z oznako proizvoda
- **Vonj:** karakterističen
- **Mejne vrednosti vonja:** Ni določen.
- **Tališče/ledišče:** ni določen
- **Vrelišče ali začetno vrelišče in območje vrelišča** 124-128 °C (123-86-4 n-Butil acetat)
- **Vnetljivost** Vnetljivo.
- **Spodnja in zgornja meja eksplozivnosti**
- **spodnja:** 1,2 Vol % (123-86-4 n-Butil acetat)
- **zgornja:** 10,8 Vol % (108-65-6 2-Metoksi-1-metiletil acetat)
- **Plamenišče:** 27 °C (DIN 53213, 123-86-4 n-Butil acetat)
- **Temperatura samovžiga:** 315 °C (DIN 51794, 108-65-6 2-Metoksi-1-metiletil acetat)
- **Temperatura razgradnje** Ni določen.
- **pH** Ni določen.
- **Viskoznost:**
- **Kinematična viskoznost pri 20 °C** 10-15 s (DIN 53211/4)
- **dinamična** Ni določen.
- **Topnost**
- **voda:** se ne oz. malo meša
- **Porazdelitveni koeficient n-oktanol/voda (logaritemska vrednost)** Ni določen.
- **Parni tlak pri 20 °C:** 10,7 hPa (123-86-4 n-Butil acetat)
- **Gostota in/ali relativna gostota**
- **Gostota pri 20 °C:** 0,976 g/cm³ (DIN 53217)
- **Relativna gostota** Ni določen.
- **Parna gostota:** Ni določen.

· **9.2 Drugi podatki**

- **Videz:**
- **Oblika:** tekoč
- **Pomembne navedbe za varstvo zdravja in okolja ter za varnost**
- **Temperatura vnetišča:** Proizvod ni samovnetljiv.
- **Eksplozivne lastnosti:** Proizvod ni eksploziven, vendar je možno tvorjenje eksplozivnih zmesi pare ali zraka.
- **Vsebnost topila:**
- **VOC (EC)** 63,95 %
- **Vsebnost trdih teles:** 36,0 %
- **Sprememba stanja**
- **Hitrost izparevanja,** Ni določen.

· **Podatki glede razredov fizikalnih nevarnosti**

- **Eksplozivni** odpade
- **Vnetljivi plini** odpade

(nadaljevanje na strani 6)

Trgovsko ime: 4CR 0407-3 Universal-Härter Standard

(nadaljevanje od strani 5)

· Aerosoli	odpade
· Oksidativni plini	odpade
· Plini pod tlakom	odpade
· Vnetljive tekočine	Vnetljiva tekočina in hlapi.
· Vnetljive snovi v trdnem stanju	odpade
· Samoreaktivne snovi in zmesi	odpade
· Piroforne tekočine	odpade
· Piroforne trdne snovi	odpade
· Samosegrevajoče se snovi in zmesi	odpade
· Snovi in zmesi, ki v stiku z vodo sproščajo vnetljive pline	odpade
· Oksidativne tekočine	odpade
· Oksidativne trdne snovi	odpade
· Organski peroksidi	odpade
· Jedko za kovine	odpade
· Desenzibilizirani eksplozivi	odpade

ODDELEK 10: Obstočnost in reaktivnost

- **10.1 Reaktivnost** Druge relevantne informacije niso na voljo.
- **10.2 Kemijska stabilnost**
- **Termična razgradnja / pogoji, ki jih je treba preprečiti:** Pri uporabi v skladu z navodili se ne razgradi.
- **10.3 Možnost poteka nevarnih reakcij** Nevarne reakcije niso znane.
- **10.4 Pogoji, ki se jim je treba izogniti** Druge relevantne informacije niso na voljo.
- **10.5 Nezdružljivi materiali:** Druge relevantne informacije niso na voljo.
- **10.6 Nevarni produkti razgradnje:**
 - Možen v sledovih.
 - Nitrozni plini.
 - Klorovodik (HCl)
 - Cianovodik (pruska kislina)
 - Ogljikov monoksid
 - Dušikov oksid (NOx)

ODDELEK 11: Toksikološki podatki

- **11.1 Podatki o razredih nevarnosti, kakor so opredeljeni v Uredbi (ES) št. 1272/2008**
- **Akutna strupenost** Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- **Jedkost za kožo/draženje kože** Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- **Resne okvare oči/draženje** Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- **Preobčutljivost pri vdihavanju in preobčutljivost kože** Lahko povzroči alergijski odziv kože.
- **Mutagenost za zarodne celice** Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- **Rakotvornost** Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- **Strupenost za razmnoževanje** Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- **STOT – enkratna izpostavljenost**
 - Lahko povzroči draženje dihalnih poti. Lahko povzroči zaspanost ali omotico.
- **STOT – ponavljajoča se izpostavljenost**
 - Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.
- **Nevarnost pri vdihavanju** Na podlagi razpoložljivih podatkov merila za razvrstitev niso izpolnjena.

(nadaljevanje na strani 7)

Trgovsko ime: 4CR 0407-3 Universal-Härter Standard

(nadaljevanje od strani 6)

11.2 Podatki o drugih nevarnostih
Lastnosti endokrinih motilcev

Nobene od sestavin ni na seznamu.

ODDELEK 12: Ekološki podatki
12.1 Strupenost
Toksičnost vode: Druge relevantne informacije niso na voljo.

12.2 Obstočnost in razgradljivost Druge relevantne informacije niso na voljo.

12.3 Zmožnost kopičenja v organizmih Druge relevantne informacije niso na voljo.

12.4 Mobilnost v tleh Druge relevantne informacije niso na voljo.

12.5 Rezultati ocene PBT in vPvB
PBT: Ni uporaben.

vPvB: Ni uporaben.

12.6 Lastnosti endokrinih motilcev Izdelek ne vsebuje snovi z lastnostmi endokrinih motilcev.

12.7 Drugi škodljivi učinki
Drugi ekološki napotki:
Splošni napotki:

Kategorija ogrožanja vode 1 (lastna uvrstitev): rahlo ogroža vodo

Ne dopustiti, da v nerazredčenem stanju oz. v večjih količinah odteče v podtalnico, v vodotoke ali v kanalizacijo.

ODDELEK 13: Odstranjevanje
13.1 Metode ravnanja z odpadki
Priporočilo: Se ne sme odlagati skupaj z gospodinjskimi odpadki. Ne dopustiti, da odteče v kanalizacijo.

Klasifikacijski seznam odpadkov

08 01 11* | Odpadne barve in laki, ki vsebujejo organska topila ali druge nevarne snovi

Neočiščena embalaža:
Priporočilo: Odlaganje odpadnih snovi v skladu z uradnimi predpisi.

ODDELEK 14: Podatki o prevozu
14.1 Številka ZN in številka ID
ADR, IMDG, IATA

UN1263

14.2 Pravilno odpremno ime ZN
ADR

UN1263 BARVI SORODNA SNOV

IMDG, IATA

PAINT RELATED MATERIAL

14.3 Razredi nevarnosti prevoza
ADR

Kategorija

3 (F1) Vnetljive tekočine

(nadaljevanje na strani 8)

Trgovsko ime: 4CR 0407-3 Universal-Härter Standard

(nadaljevanje od strani 7)

· Listek za nevarnost	3
· IMDG, IATA	
	
· Class	3 Vnetljive tekočine
· Label	3
· 14.4 Skupina embalaže	
· ADR, IMDG, IATA	III
· 14.5 Nevarnosti za okolje:	
· Marine pollutant:	Ne
· 14.6 Posebni previdnostni ukrepi za uporabnika	Pozor: Vnetljive tekočine
· Številka nevarnosti (Kemler številka):	30
· EMS-številka:	F-E, <u>S</u> -E
· Stowage Category	A
· 14.7 Pomorski prevoz v razsutem stanju v skladu z instrumenti IMO	Ni uporaben.
· Transport/drugi podatki:	
· ADR	
· Omejene količine (LQ)	5L
· Prevozna skupina	3
· Kod omejitev za predore	D/E
· IMDG	
· Limited quantities (LQ)	5L
· UN "model regulation":	UN 1263 BARVI SORODNA SNOV, 3, III

ODDELEK 15: Zakonsko predpisani podatki

- **15.1 Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov ali zmes**
- **Direktiva 2012/18/EU**
- **Imenovane nevarne snovi - PRILOGA I** Nobene od sestavin ni na seznamu.
- **Kategorija Seveso P5c VNETLJIVE TEKOČINE**
- **Količina za razvrstitev (v tonah) za uporabo zahtev za organizacije nižje stopnje** 5.000 t
- **Količina za razvrstitev (v tonah) za uporabo zahtev za organizacije višje stopnje** 50.000 t
- **Uredba (ES) št. 1907/2006 PRILOGA XVII** Pogoji omejitve: 3

 · **Direktiva 2011/65/EU o omejevanju uporabe nekaterih nevarnih snovi v električni in elektronski opremi - Priloga II**

Nobene od sestavin ni na seznamu.

- **Državni predpisi:**
- **Dodatno razvrščanje po Predpisih o nevarnih snoveh, dodatek II:**

Kategorija	Delež v %
NK	50-100

- **15.2 Ocena kemijske varnosti:** Ocena kemijske varnosti ni bila izvedena.

SLO

(nadaljevanje na strani 9)

Trgovsko ime: 4CR 0407-3 Universal-Härter Standard

(nadaljevanje od strani 8)

ODDELEK 16: Drugi podatki

Podatki se opirajo na današnje stanje našega znanja, vendar ne predstavljajo nikakršnega zagotovila glede lastnosti proizvoda in niso osnova za nikakršno pogodbeno pravno razmerje.

· **Relevantne norme**

- H226 Vnetljiva tekočina in hlapi.
- H304 Pri zaužitju in vstopu v dihalne poti je lahko smrtno.
- H312 Zdravju škodljivo v stiku s kožo.
- H315 Povzroča draženje kože.
- H317 Lahko povzroči alergijski odziv kože.
- H319 Povzroča hudo draženje oči.
- H332 Zdravju škodljivo pri vdihavanju.
- H335 Lahko povzroči draženje dihalnih poti.
- H336 Lahko povzroči zaspanost ali omotico.
- H373 Lahko škoduje organom pri dolgotrajni ali ponavljajoči se izpostavljenosti.
- EUH066 Ponavljajoča izpostavljenost lahko povzroči nastanek suhe ali razpokane kože.
- EUH204 Vsebuje izocianate. Lahko povzroči alergijski odziv.

· **Datum predhodne različice: 09.09.2021**

· **Številka različice predhodne različice: 14**

· **Okrajšave in akronimi:**

- RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
- ICAO: International Civil Aviation Organisation
- ADR: Accord relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
- IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
- IATA: International Air Transport Association
- GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals
- EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
- ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
- CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
- VOC: Volatile Organic Compounds (USA, EU)
- PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
- vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative
- Flam. Liq. 3: Vnetljive tekočine – Kategorija 3
- Acute Tox. 4: Akutna strupenost – Kategorija 4
- Skin Irrit. 2: Jedkost za kožo/draženje kože – Kategorija 2
- Eye Irrit. 2: Huda poškodba oči/draženje oči – Kategorija 2
- Skin Sens. 1: Preobčutljivost kože – Kategorija 1
- STOT SE 3: Specifična strupenost za ciljne organe (enkratna izpostavljenost) – Kategorija 3
- STOT RE 2: Specifična strupenost za ciljne organe (ponavljajoča izpostavljenost) – Kategorija 2
- Asp. Tox. 1: Nevarnost pri vdihavanju – Kategorija 1

· *** Podatki glede na prejšnjo verzijo spremenjeni**